

Patentu valde

RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA APELĀCIJAS PADOME

Juridiskā adrese: Cītdailes iela 7/70, Rīga, LV-1010, faktiskā adrese: K.Valdemāra iela 33, Rīga, LV-1010,
tāl. 67099600, 67099637, fakss 67099650, e-pasts valde@lrpv.gov.lv, www.lrpv.gov.lv

Iebilduma lietas šifrs:
RIAP/2020/M 75 437-Ie
(OP-2020-25)

LĒMUMS

Rīgā

2021. gada 28. maijā

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk – Apelācijas padome) šādā lietas izskatīšanas sastāvā:
priekšsēdētāja – I. Plūme-Popova,
locekļi – J. Bērzs un I. Bukina,

rakstveida procesā izskatīja iebildumu, kuru, pamatojoties uz 1999. gada 16. jūnija likuma “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm” (turpmāk – LPZ) 18. panta un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma (turpmāk – RIIPL) 60. panta noteikumiem, 2020. gada 20. augustā fizisku personu Raivja STRUNCENA (Latvija) un Rituma IVANOVA (Latvija) (turpmāk arī – iebilduma iesniedzēji) vārdā iesniegusi pilnvarota pārstāve I. Rēpele pret preču zīmes

Krievs (figurāla preču zīme, turpmāk – fig.):

(preču zīmes īpašnieks – fiziska persona Oļegs ARUPS (Latvija); pieteik. Nr. M-19-765; pieteik. dat. 01.08.2019; reģ. Nr. M 75 437; reģ. (publ.) dat. 20.05.2020; 16. un 25. klases preces)

reģistrāciju Latvijā.

Iebilduma motivējumi:

- sakarā ar apstrīdētās preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) līdzību iebilduma iesniedzēja agrākai preču zīmei **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915):

un attiecīgo preču identiskumu un līdzību pastāv iespēja, ka patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas (LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkts);
- pirms apstrīdētās preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) pieteikuma datuma Ritums Ivanovs ir ieguvis autortiesības (radīts mākslas darbs – ar otu gleznoti uzraksti “Latvietis” un “Latviete”), kuras ļauj

Latvijā aizliegt apstrīdētās preču zīmes lietošanu un apstrīdēt tās reģistrāciju (LPZ 9. panta trešās daļas 2. punkts);

- apstrīdētajā preču zīmē **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) ir sajaucami atveidots, imitēts iebilduma iesniedzēju preču zīmes **Latvietis** (fig.) grafiskais atveidojums – ar otu gleznots uzraksts “Latvietis”, kas pirms apstrīdētās zīmes pieteikuma datuma ir bijusi Latvijā plaši pazīstama preču zīme attiecībā uz identiskām un līdzīgām precēm (LPZ 8. panta pirmā daļa);

- apstrīdētās zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) reģistrācijas pieteikums ir iesniegts ar acīmredzami negodprātīgu nolūku (LPZ 6. panta otrā daļa).

Iebilduma iesnieguma kopija un 01.09.2020 papildinājumi saskaņā ar RIIPL 68. panta pirmās daļas noteikumiem tika 03.09.2020 nosūtīti apstrīdētās zīmes īpašniekam ierakstītā pasta sūtījumā. Pēc šī sūtījuma saņemšanas atpakaļ (07.10.2020), apstrīdētās zīmes īpašnieks piekrita, ka iebilduma iesnieguma kopija un papildinājumi 08.10.2020 tiek nosūtīti kā vienkāršs pasta sūtījums. Atbilde uz iebildumu nav saņemta.

Apelācijas padome vairākkārt (03.09.2020 un 29.01.2021) bija vērsusi iebilduma iesniedzēja pārstāves uzmanību uz to, ka papildinājumos pie iebilduma ir ietvertas virkne atsauču uz Interneta vietnēm, taču no tām nav iesniegtas izdrukas lietā. Līdz ar to iebilduma iesniedzēja puse tika uzaicināta iesniegt attiecīgos materiālus, ja tā uzskata, ka norādītajās Interneta vietnēs pieejamā informācija ir nozīmīga kāda no iebilduma pamatojuma pierādīšanai. Attiecīgie materiāli netika iesniegti.

12.02.2021 iebilduma lietas pusēm paziņots, ka iebilduma lietas izskatīšana pēc būtības tiks pabeigta 07.05.2021.

Aprakstošā daļa

1. Apstrīdētā preču zīme **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) reģistrēta kā figurāla preču zīme – vārds “Krievs” atveidots savdabīgā rakstībā, it kā ar roku rakstīts vārds.

Zīme reģistrēta šādām precēm:

- 16. kl. – plānotāji; kalendāri; pierakstu blociņi; burtnīcas; etiķetes no papīra vai kartona; pastkartītes; dokumentu vāki; grāmatu vāki, to skaitā grāmatu vāki no ādas; rakstāmlietas; uzlīmes; līmlentes mājturības nolūkiem; noņemami tetovējumi (dekalkomānija); apdrukāti iesaiņojuma materiāli no papīra; papīra, kartona vai plastmasas maisi un maisiņi (somas) iepakojšanai, ietīšanai vai uzglabāšanai; iespiedburti; klišejas;

- 25. kl. – apģērbi, apavi; galvassegas, to skaitā adītas cepures, auduma cepures un cepures ar nagu; adīti cimdi; zeķes; šalles; ādas jostas apģērbiem; ādas aksesuāri apģērbiem; koka tauriņi.

2. Iebilduma iesniedzējs ir pretstatījis figurālu preču zīmi **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915), kuru veido vārds “Latvietis” savdabīgā rakstībā, it kā ar roku rakstīts vārds. Zem apzīmējuma “Latvietis” ir novietots siks uzraksts, visticamāk, mākslinieka Rituma Ivanova paraksts vai tam līdzīga rakstura apzīmējums (ir redzami mākslinieka personvārda (Ritums) pirmie trīs burti “Rit”).

Zīme reģistrēta šādām precēm:

- 16. kl. – plānotāji; kalendāri; pierakstu blociņi; burtnīcas; etiķetes, izņemot izgatavotās no tekstilmateriāliem; pastkartītes; dokumentu vāki; grāmatu vāki, to skaitā grāmatu vāki, kas izgatavoti no ādas; mobilo telefonu vāciņi; rakstāmlietas; uzlīmes; līmlentes mājturības nolūkiem; noņemami tetovējumi (dekalkomānija); apdrukāti iesaiņojuma materiāli no papīra; papīra, kartona vai plastmasas maisi un maisiņi (somas) iepakojšanai, ietīšanai vai uzglabāšanai; iespiedburti, klišejas;

- 18. kl. – āda un ādas imitācijas; ādas siksnas; ādas dizaina priekšmeti; maki; briļļu maciņi; atslēgu maki; ķengursomas un šalles zīdaiņu pārnēsāšanai (slingi); vizītkaršu etvijas; somas; ceļojumu somas; lieli čemodāni ar ritenīšiem; lietussargi un saulesargi; spieķi;

- 20. kl. – mēbeles, spoguļi, rāmji; medaļu turētāji; sienu dekori no koka; koka virtuves dēļi; koka maciņi; koka piekariņi atslēgu gredzeniem; dizaina priekšmeti no koka, dzintara un plastmasām;

- 25. kl. – apģērbi, apavi un galvassegas, to skaitā adītas cepures, auduma cepures un cepures ar nagu; adīti cimdi; zeķes; šalles; ādas jostas apģērbiem; ādas aksesuāri apģērbiem; koka tauriņi.

3. Iebilduma iesniedzēju pārstāve, pamatojoties uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punktu, 9. panta trešās daļas 2. punktu, 8. panta pirmo daļu un 6. panta otro daļu, lūdz atzīt preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) reģistrāciju par spēkā neesošu Latvijā, argumentējot to šādi:

3.1. apstrīdētā preču zīme **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) reģistrācijai pieteikta 01.08.2019, un tā ir reģistrēta attiecībā uz 16. un 25. klases precēm. Iebilduma iesniedzēju preču zīme **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915) reģistrācijai pieteikta agrāk, proti, 04.10.2018, attiecībā uz 16., 18., 20. un 25. klases precēm;

3.2. kaut arī salīdzināmās preču zīmes satur dažādas vārdiskās daļas (attiecīgi “Krievs” un “Latvietis”), apstrīdētā zīme **Krievs** (fig.) figurāli ir izveidota no pretstatītās preču zīmes **Latvietis** (fig.), proti, izmantojot agrākās zīmes vārda daļas, tikai mainot to secību:

Tādējādi apstrīdētā zīme ir stilistiski un vizuāli līdzīga agrākajai preču zīmei, radot maldinošu priekšstatu par abu salīdzināmo preču zīmju savstarpēju saistību;

3.3. pretstatīto zīmi veido mākslinieka Rituma Ivanova radītais mākslas darbs – ar otu gleznots uzraksts “Latvietis”. Ņemot vērā, ka uzraksts “Latvietis” ir veidots ar mākslinieka roku, burti nav identiski, bet tie ir ļoti līdzīgi, un šis neregulārais, mazliet neskaidri salasāmais līniju plūdums un speciāli saglabātais otas triepiens ir tas, kas piešķir šim zīmolam oriģinalitāti, kuru tā atpazīstamības dēļ mēģina dažādi atdarināt. Pretstatītās preču zīmes dizainā nav izmantots kāds datorā pieejams fonts, kas imitē rokrakstu, bet gan minētā autora mākslas darbs. Vairākkārt ir saņemti interesentu lūgumi, vai ir iespējams mākslinieka radītajā fontā uzrakstīt kādu citu vārdu, piemēram, piederību dzimtajai pilsētai vai novadam. Daži aktīvisti, izmantojot oriģinālo iebilduma iesniedzēju uzrakstu, kombinē tā daļas un papildina ar sev tīkamiem uzrakstiem, kas nav saskaņots ar darba autoru (*iebilduma iesnieguma papildinājumos ietverti daži attēli ar uzrakstu piemēriem*). Tas, ka citas personas cenšas atdarināt mākslinieka Rituma Ivanova radīto mākslas darbu, vien apliecina šā mākslas darba oriģinalitāti un atpazīstamību;

3.4. jau pirms apstrīdētās zīmes pieteikuma datuma iebilduma iesniedzēju figurālā preču zīme – ar otu gleznots uzraksts “Latvietis” – ir bijusi Latvijā plaši pazīstama preču zīme attiecībā uz identiskām un līdzīgām precēm:

3.4.1. pretstatīto zīmi ar iebilduma iesniedzēju piekrišanu izmanto nodibinājums “EUCOW FONDS”, kurš to godprātīgi lieto saimnieciskajā darbībā kopš 2015. gada, tātad pirms pretstatītās zīmes reģistrācijas pieteikuma datuma (04.10.2018). Nodibinājums “EUCOW FONDS” izmanto preču zīmi **Latvietis** (fig.) apģērbiem, galvassegām un citiem aksesuāriem, un tas ir veicis nenovērtējamu ieguldījumu šīs preču zīmes atpazīstamībā;

3.4.2. nodibinājuma “EUCOW FONDS” publiski pieejamos gada pārskatos ir detalizēti aprakstīti dažādi pasākumi un aktivitātes, ko veic minētā biedrība:

- pārskatā par 2015. gadu ir ietverta informācija par “Projektu Latvietis”. Šī projekta idejas avots ir Latvijas vēstures fakts par K. Valdemāru (viens no Jaunlatviešu kustības aizsācējiem), kurš, studējot Tērbatas Universitātē (tagad – Tartu, Igaunijā) valsts un tautsaimniecības zinātnes no 1854. līdz 1858. gadam, pie savām studenta istabas durvīm ar lepnumu piestiprināja vizītkarti ar piebildi “latvietis”. K. Valdemārs, pirmais no izglītotiem latviešiem, atklāti atzina savu tautību un ieteica no tās nekaunēties un neatkrist. Šī projekta mērķis ir ar modernu pašmāju produktu radīšanu piesaistīt latviešu auditoriju šai projekta idejai, tādējādi veicināt pilsonisko un nacionālo latvieša piederību nācijai un kultūrai. Projekta ietvaros ir radīti Latvijas dizaineru izstrādāti krekli ar mākslinieka Rituma Ivanova rokrakstā un otas triepiena tehnikā veidotu uzrakstu “Latvietis”. Fonds izstrādātos kreklus dāvina speciāli izraudzītiem

cilvēkiem, kas devuši ieguldījumu Latvijas mākslā, kultūrā sportā, sabiedriskajā dzīvē, arī kā balvas fonda rīkotajos sporta pasākumos (*iesniegts nodibinājuma "EUCOW FONDS" ziņojums par 2015. gada pārskatu Valsts ieņēmumu dienestam*);

- 2016. gada pārskatā par "Projektu Latvietis" ir minēts, ka ir radīti jauni produkti "Latvietis", kuri kā balva par latviskā gara veicināšanu tika pasniegti gan Latvijā populāriem cilvēkiem, gan cilvēkiem, kas ikdienā sniedz ieguldījumu Latvijas un sava novada attīstībā. Pasniedzot šos produktus "Latvietis", fonds veido arī video stāstus un veic intervijas ar šiem cilvēkiem, tādējādi apvienojot tos tādā kā saimē "Latvietis". Projekta ietvaros fonds apciemo arī ārzemēs dzīvojošus latviešus, dibina ar tiem kontaktus un gatavo sižetus. Visi video materiāli tiek izvietoti sociālajos tīklos un eurow.com mājaslapā, kas kopumā veido interesantu materiālu par latviešiem visā pasaulē. Projektā tiek iesaistīti tieši Latvijas ražotāji, amatnieki un dizaineri, lai popularizētu un atbalstītu vietējos Latvijas ražotājus. Projekta ietvaros radītie produkti tiek arī piedāvāti tirdzniecībai Latvijas ražotāju un suvenīru veikalos (*iesniegts nodibinājuma "EUCOW FONDS" ziņojums par 2016. gada pārskatu Valsts ieņēmumu dienestam*);

- 2017. gada pārskatā ir ziņas par jaunu aktivitāti "Atbalsti Latvijas adītājas", dodot iespēju uz Latvijas adītāju darinājumiem rokdarbiem izmantot zīmolu **Latvietis** (*iesniegts informācijas apkopojums no minētajiem nodibinājuma "EUCOW FONDS" ziņojumu pārskatiem*);

3.4.3. automobiļu izplatītāja "MINI Latvija" 2018. gadā rīkotajā akcijā zīmols **Latvietis & Latviete** izvēlēts kā viens no 12 stilīgākajiem, drosmīgākajiem un straujāk augošajiem Latvijas zīmoliem (*skat. video vietnē <https://www.facebook.com/MINI.Latvija/videos/319999908578779>*);

3.4.4. produktus ar preču zīmi **Latvietis** (fig.) var iegādāties vietnē www.eurow.com, kā arī veikalos, kas piedāvā Latvijā ražotu preci, vai pie pašu produktu ražotājiem, ar kuriem nodibinājums "EUCOW FONDS" ir vienojies par sadarbību. Veikalu saraksts: dāvanu veikals "Rozes Bode" (Teātra ielā 4, Rīgā); latviešu darinājumu veikalu tīkls dažādās Latvijas pilsētās "Latvijas Pērles"; veikals māksliniekiem un amatniekiem "MICARS"; veikals "TEV" (A. Čaka ielā 48, Rīgā); rotu un apģērbu veikals "Cita Rota" (11. novembra krastmalā 29, Rīgā); degvielas uzpildes stacijas "Virši - A" (nopērkams auto uzlīmju komplekts "Latvietis" vai "Latviete"); latviešu amatnieku darinājumu veikals "MIRKLIS". Ražotāju saraksts: Latvijā ražoti hūdiņi, džemperī, kleitas "Be Grandfather"; emaljas krūžu ražotājs "Enammo"; apģērbu aksesuāri, tauriņi "KIWI Bow ties"; veikborda dēļi "Boont boards"; Valmiermuižas alus darītava (mazā muižas alus darītava pie Valmieras ražo tumšo alu "Latvietis" un gaišā alus plūškoka kokteiļi "Latviete"); somas "RAIBUM" (dizaina ceļojuma koferi **Latvietis & Latviete**); augstas kvalitātes apģērbu maiši "Lancman bags" (*iebilduma papildinājumos norādītas arī Interneta vietnes, kurās ir pieejama informācija par minētajiem veikaliem un ražotājiem*);

3.4.5. plašāka informācija par preču zīmes **Latvietis** (fig.) izmantošanu ir pieejama vietnē <https://www.facebook.com/LatvietisunLatviete/>;

3.5. apstrīdētās zīmes īpašnieks ne tikai atdarinājis iebilduma iesniedzēju preču zīmes figurālo izpildījumu, bet to arī ir pieteicis reģistrācijai kā preču zīmi, tātad ar apzinātu nolūku gūt peļņu vai citu labumu no pretstatītās preču zīmes. Šāda rīcība ir uzskatāma par negodīgas konkurences gadījumu, jo labumu gūšanai tiek izmantots citas personas ieguldītais darbs zīmola radīšanā un popularizēšanā;

3.6. apstrīdētās zīmes īpašnieks sociālajā tīklā "Facebook" ir dalījies ar pārdomām, ka, ieraugot tirdzniecībā uzlīmes ar uzrakstiem "Latvietis", nodomājis, ka varētu līdzās tām piedāvāt uzlīmes ar uzrakstu "Krievs". Konkrētajai tirdzniecības vietai atsakot šādas uzlīmes tirdzniecību, apstrīdētās zīmes īpašnieks ir paudis viedokli par diskrimināciju tautības dēļ (*iebilduma papildinājumos ietverts minētā ieraksta teksts*). Iebilduma iesniedzēji nekādā veidā nevēlas nostādīt kādu citu nacionalitāti kā sliktāku, bet iebilst pret to, ka apstrīdētā zīme atkārtoti iebilduma iesniedzēju oriģināli izveidotā apzīmējuma "Latvietis" dizainu.

Motīvu daļa

1. Iebildums ir iesniegts atbilstoši LPZ un RIPL paredzētajai kārtībai, tātad ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. Iebilduma iesniedzēji iebildumu ir pamatojuši ar LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punktu, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja sakarā ar šīs preču zīmes identiskumu vai līdzību citas personas agrākai preču zīmei un attiecīgo preču vai pakalpojumu identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

Tātad, lai piemērotu minētā panta noteikumus, jākonstatē, ka:

- pretstatītā zīme ir agrāka preču zīme LPZ 7. panta otrās daļas izpratnē;
- salīdzināmās zīmes ir identiskas vai līdzīgas;
- preces, kurām reģistrēta apstrīdētā zīme, ir identiskas vai līdzīgas precēm, kurām reģistrēta pretstatītā zīme;
- sakarā ar preču zīmju identiskumu vai līdzību un attiecīgo preču identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji salīdzināmās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

3. No iebilduma lietas materiāliem konstatējams, ka apstrīdētās preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) pieteikuma datums ir 01.08.2019. Pretstatītā preču zīme **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915) reģistrācijai pieteikta 04.10.2018. Tātad pretstatītā zīme šajā lietā ir agrāka preču zīme LPZ 7. panta otrās daļas izpratnē.

4. Salīdzināmās preču zīmes ir reģistrētas identiskām 16. un 25. klases precēm:

4.1. apstrīdētās zīmes 16. klases preces “plānotāji; kalendāri; pierakstu blociņi; burtnīcas; [...] pastkartītes; dokumentu vāki; grāmatu vāki, to skaitā grāmatu vāki no ādas; rakstāmlietas; uzlīmes; līmlentes mājturības nolūkiem; noņemami tetovējumi (dekalkomānija); apdrukāti iesaiņojuma materiāli no papīra; papīra, kartona vai plastmasas maisi un maisiņi (somas) iepakojšanai, ietīšanai vai uzglabāšanai; iespiezburti; klišejas” ir tieši nosauktas arī agrākās zīmes 16. klases preču sarakstā. Taču arī apstrīdētās zīmes preces “etiķetes no papīra vai kartona” ir atzīstamas par identiskām pretstatītās zīmes precēm “etiķetes, izņemot izgatavotās no tekstilmateriāliem”, jo agrākajā reģistrācijā ietvertās etiķetes var būt izgatavotas arī no papīra vai kartona, tātad tās jēdzieniski ietver apstrīdētās zīmes preces;

4.2. gan apstrīdētā zīme, gan pretstatītā zīme ir reģistrētas identiskām 25. klases precēm, proti: “apģērbi, apavi; galvassegas, to skaitā adītas cepures, auduma cepures un cepures ar nagu; adīti cimdi; zeķes; šalles; ādas jostas apģērbiem; ādas aksesuāri apģērbiem; koka tauriņi”.

5. Par attiecīgo patērētāju šīs lietas sakarā ir jāuzskata galvenokārt vidusmēra patērētājs, jo liela daļa no salīdzināmo zīmju preču (apģērbi, dažādi izstrādājumi no papīra vai kartona, suvenīru preces) ir tādas, ar kurām saskarē kā šo preču pircējs vai lietotājs var nonākt jebkurš Latvijas vidusmēra patērētājs. Visai neliela daļa no salīdzināmo zīmju preču (piemēram, iespiezburti un klišejas) var būt vairāk adresētas, piemēram, poligrāfijas speciālistiem. Vidusmēra patērētājs ir samērā labi informēts, vērīgs un piesardzīgs, savukārt speciālistu zināšanas attiecīgajās jomās ir padziļinātas.

6. Var piekrist iebilduma iesniedzējiem, ka patērētāju uztverē salīdzināmās zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) un **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915) var atzīt par vizuāli ļoti līdzīgām:

6.1. agrāko zīmi veido tautību raksturojošs vārds “Latvietis”, kas atveidots savdabīgā rakstībā, it kā ar roku rakstīts vārds.

Burti rokrakstā parasti nav vienādi, un atbilstoši personiskajām rokraksta īpatnībām (piem., burtu forma, burtu slīpums, burtu cilpu lielums) uzrakstītais var būt vieglāk vai grūtāk salasāms. Pretstatītās zīmes vārdā vizuāli īpaši izceļas tā sākumburts “L” un vidusdaļā ietvertie divi burti “t”, kurus veido izliektas un it kā ar otu triektas līnijas. Tas arī izriet no iebilduma iesnieguma, ka mākslinieks Ritums Ivanovs ar otu ir uzgleznojis agrākajā zīmē ietverto vārdu “Latvietis”. Neraugoties uz vārda “Latvietis” augsto stilizācijas pakāpi un dažu burtu (“v” un “s”) ne visai skaidro atveidojumu, tomēr patskaņu “a”, “e” un it īpaši diakritiskās zīmes virs burta “i” klātbūtnē šajā uzrakstā atvieglo tajā uztvert un izlasīt vārdu “Latvietis”.

Ir visai ierasta prakse, ka mākslas darbi, piemēram, gleznas un zīmējumi, satur autora parakstu. Arī šajā gadījumā pretstatītajā zīmē zem apzīmējuma “Latvietis” ir novietots, visticamāk, mākslinieka Rituma Ivanova paraksts vai tam līdzīga rakstura apzīmējums (ir redzami mākslinieka vārda – Ritums – pirmie trīs burti “Rit”), taču tā ļoti sīkā izmēra dēļ tas pretstatītajā zīmē gandrīz nav saskatāms. Apelācijas

padomes ieskatā šāda paraksta klātbūtne pretstatītajā zīmē pastiprina iespēju, ka patērētāji pretstatītajā zīmē ietvertu apzīmējumu “Latvietis” uztvers kā kāda autora mākslas darbu;

6.2. arī apstrīdēto zīmi veido apzīmējums, kas raksturo tautību, proti, “Krievs”. Šis apzīmējums atveidots stilizētā rakstībā un atgādina ar roku rakstītu vārdu, taču arī vēlākajā zīmē atveidoto vārdu “Krievs” var uztvert un izlasīt. Apelācijas padome piekrīt iebilduma iesniedzējam, ka salīdzināmo zīmju vārdiskās daļas uzrakstītas ļoti līdzīgā rokrakstā: sākumburta “K” vertikālā daļa atveidota līdzīgi kā pretstatītajā zīmē burti “t” (it kā ar otu triepa līnija) un burta “K” kājiņu atveidojums līdzinās agrākajā zīmē ietvertā pirmā burta “L” izliekumam, burti “ie”, “v” un “s” ir atveidoti identiski (sakrītīga burta “e” cilpa, burtu “ie” savienojums un novietojums, proti, “i” atveidots augstāk nekā burts “e”). Tātad starp salīdzināmajiem vārdiem galvenā vizuālā atšķirība ir saskatāma tikai ar burta “r” atveidojumu, taču tas stilistiski neizceļas un vien sasaucas ar manieri, kādā ir atveidoti pārējie zīmē ietvertie burti. Līdz ar to salīdzināmo zīmju vārdiskie apzīmējumi (gan to komponentes, gan to koptēls) ir ar ļoti augstu vizuālās līdzības pakāpi;

6.3. nav šaubu, ka apzīmējumi “Krievs” un “Latvietis” fonētiski skan dažādi, kurus ievada skaņu ziņā atšķirīgi sākumburti, – apstrīdētā zīme sākas ar nebalsīgo līdzskani “k”, savukārt agrākā zīme – ar balsīgo līdzskani “l”;

6.4. gan agrāko, gan vēlāko preču zīmi veido tautību raksturojošs vārds – attiecīgi latvietis un krievs, kuri abos gadījumos ir atveidoti kā vienskaitļa vīriešu dzimtes lietvārdi. Prakse rāda, ka attiecībā uz salīdzināmo zīmju precēm – dažādiem apģērbiem (piem., T-krekliem, cepurēm, šallēm) un suvenīriem (piem., kalendāri, pierakstu blociņi, pastkartītes; rakstāmlietas; uzlīmes; apdrukāti iesaiņojuma materiāli no papīra) – apzīmējumus, kas identificē etnisko piederību, plaši izmanto dažādi komersanti, līdz ar to nacionālās piederības raksturojoši apzīmējumi paši par sevi nevar tikt uzskatīti par apzīmējumiem ar augstu atšķirtspēju. Tādējādi lielāks svars ir piešķirams citiem zīmju elementiem, kuriem piemīt atšķirtspēja. Šajā gadījumā zīmju līdzību galvenokārt nosaka to vārdisko apzīmējumu gandrīz identiskā grafiskā izpildījuma maniere.

7. Apstrīdētās zīmes grafiskais atveidojums lielā mērā iemieso iebilduma iesniedzēja preču zīmes savdabīgo rakstības veidu (vairākas komponentes vārdos ir pat identiskas un ļoti tuvs ir zīmju vizuālais koptēls), tādēļ var pamatoti pieņemt, ka attiecībā uz identiskām precēm patērētāji, ieraugot apstrīdēto zīmi ar tādu pašu vai ļoti tuvu vizuālo noformējumu kā agrākajai zīmei, tikai ar citu tautību raksturojošu apzīmējumu, var uzskatīt, ka iebilduma iesniedzējs ir uzsācis piedāvāt, piemēram, apģērbu un suvenīru preču līnijas arī ar citu etnisko piederību raksturojošiem apzīmējumiem. Tādējādi ir ļoti ticama iespēja, ka attiecīgie patērētāji uzskatīs, ka salīdzināmās preču zīmes ir savstarpēji saistītas.

Līdz ar to Apelācijas padome iebilduma iesniedzēju atsaukšanos uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem atzīst par pamatotu.

8. Iebilduma iesniedzēji iebildumu ir pamatojuši ar atsaukšanos uz LPZ 8. panta pirmās daļas noteikumiem. Lai piemērotu minētā panta noteikumus, ir jākonstatē, ka apstrīdētajā zīmē ir sajaukami atveidota, imitēta, tulkota vai transliterēta tāda preču zīme, kas, kaut arī nebūtu reģistrēta, ir Latvijā plaši pazīstama preču zīme attiecībā uz identiskām vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem.

9. Tātad LPZ 8. panta pirmās daļas kontekstā vispirms ir jābūt izpildītiem šādiem nosacījumiem:
 - pretstatītajai preču zīmei **Latvietis** (fig.) – ar otu gleznots uzraksts “Latvietis”, uz kuru atsaucas iebilduma iesniedzējs, uz apstrīdētās zīmes pieteikuma datumu (01.08.2019) ir jābūt plaši pazīstamai Latvijā attiecīgajā patērētāju lokā;
 - apstrīdētajai zīmei ir jābūt plaši pazīstamās zīmes atveidojumam, imitācijai, tulkojumam vai transliterācijai.

10. Lietā ir iesniegta informācija par nodibinājumu “EUCOW FONDS”, kurš ar iebilduma iesniedzēju piekrišanu preču zīmi **Latvietis** (fig.) godprātīgi lieto saimnieciskajā darbībā kopš 2015. gada saistībā ar apģērbiem, galvassegām un citiem aksesuāriem. Nodibinājuma “EUCOW FONDS” publiski pieejamajos gada pārskatos par laika periodu no 2015. gada līdz 2017. gadam ir ietvertas ziņas par minētā nodibinājuma dažādiem pasākumiem un aktivitātēm, tostarp par projektu “Latvietis”, kura ietvaros tiek izmantota pretstatītā preču zīme **Latvietis** (fig.). Tomēr lietā nav iesniegti kādi citi pierādījumi, kas šīs

vai citas ar preču zīmi **Latvietis** (fig.) veiktās aktivitātes apliecinātu. Ir norāde uz automobiļu izplatītāja “MINI Latvija” 2018. gadā rīkoto akciju un zīmola **Latvietis & Latvieta** iegūto balvu, taču arī šā apgalvojuma apliecināšanai nepieciešami pierādījumi.

Apelācijas padome var ņemt vērā pušu paskaidrojumus, kas satur ziņas par faktiem, ja tos apstiprina citi lietā pārbaudīti un novērtēti pierādījumi (RIIPL 53. panta pirmā daļa). Ne minēto, ne citu apgalvojumu sakarā iebilduma iesniedzēji, kaut tika uzaicināti šādus pierādījumus iesniegt, tomēr tos neiesniedza. Nav pietiekami vien atsaukties uz konkrētajām Interneta vietnēm, - ir nepieciešams, lai lietā tiktu iesniegta vismaz izdruka no attiecīgās vietnes, kas gan apstrīdētās zīmes īpašniekam, gan Apelācijas padomei ļautu pārliecināties par apgalvotā patiesumu. Katram lietas dalībniekam jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tas atsaucas (RIIPL 50. panta pirmā daļa).

Lietā ir detalizēti nosaukti komersanti, kas savās tirdzniecības vietās piedāvā produktus ar preču zīmi **Latvietis** (fig.), tomēr iztrūkst dati par realizēto preču apgrozījumu un ieņēmumiem, kas ir viens no nozīmīgiem radītājiem, izvērtējot preču zīmes atpazīstamību un pieprasījumu pēc tās. Piemēram, nav šaubu, ka ar pretstatīto zīmi marķētas uzlīmes, kas paredzētas novietot uz transportlīdzekļiem, ir arī efektīvs veids, kā popularizēt attiecīgo preču zīmi, taču lietā nav pat aptuvenu datu par šādu pārdoto uzlīmju skaitu.

Iebilduma iesniedzēji ir izklāstījuši projekta “Latvietis” ideju un mērķus, tomēr lietā iesniegto faktu un pierādījumu kopums nav pietiekams, lai atzītu preču zīmes **Latvietis** (fig.) plašo pazīstamību Latvijā. Tādējādi šajā lietā LPZ 8. panta pirmās daļas piemērošana nav pārliecinoša.

11. Iebilduma iesniedzēji ir atsaukušies arī uz LPZ 9. panta trešās daļas noteikumiem, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, pamatojoties uz to, ka cita persona pirms preču zīmes pieteikuma datuma ieguvusi Latvijā noteiktas tiesības, kuras ļauj aizliegt šīs preču zīmes lietošanu. Preču zīmes reģistrāciju saskaņā ar LPZ 9. panta trešās daļas 2. punkta noteikumiem var apstrīdēt, pamatojoties uz autortiesībām. LPZ 18. panta normas, kuras nosaka tiesisko pamatu iebildumu iesniegšanai, satur nosacījumu, ka iebildumu, kas pamatots ar LPZ 9. panta trešās daļas 2. punktu, var iesniegt vienīgi personas, kas ir attiecīgo tiesību īpašnieki vai viņu tiesību pārņēmēji (LPZ 18. panta trešā daļa).

Tas nozīmē, ka preču zīmju konflikta gadījumā atsaukties uz autortiesībām var ierobežots personu loks, proti, vienīgi šo tiesību īpašnieki vai viņu tiesību pārņēmēji. Līdz ar to iebilduma iesniedzējam, ja tas apstrīd preču zīmes reģistrāciju, pamatojoties uz autortiesībām, ir pienākums pierādīt savas autortiesības uz attiecīgo darbu. Citiem vārdiem sakot, ja autortiesību īpašnieks vēlas panākt savu autortiesību realizāciju, ir iesniedzami pierādījumi par savu tiesību saturu, apjomu, aizskārumu vai pārkāpumu.

12. Iebilduma iesniegumā norādīts, ka pirms apstrīdētās preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) pieteikuma datuma (01.08.2019) Rītums Ivanovs, kas ir viens no pretstatītās preču zīmes **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915) īpašniekiem, ir ieguvis autortiesības, proti, radījis mākslas darbu – ar otu gleznoti uzraksti “Latvietis” un “Latvieta”.

Lietā vienīgais ilustratīvais pierādījums, kas kaut kādā mērā ļauj konstatēt Rītuma Ivanova vārdu (vismaz pirmos trīs burtus “Rit”) uz publiskota darba, ir pretstatītā preču zīme **Latvietis** (fig.) (reģ. Nr. M 73 915), kuras reģistrācija ir tikusi publicēta 20.02.2019 un kurā, kaut grūti izlasāmā izmērā, ir ietverts personas paraksts vai tā daļa.

Ir skaidrs, ka šajā gadījumā, runājot par autortiesību saturu un apjomu, nav runa par latviešu valodas leksikā esošu vārdu “latvietis”, bet gan par konkrētā vārda, proti, “latvietis”, dizainu. No lietas materiāliem izriet, ka apstrīdētajā zīmē ietvertie burti “ie”, “v” un “s” ir atveidoti tāpat kā pretstatītajā zīmē ietvertie burti, tomēr tie nav burti, kas visspilgtāk raksturotu Rītuma Ivanova dizaina darbā izmantoto burtu manieri. Proti, otas triepiens visvairāk ir izjūtams burtu “L” un “t” atveidojumā, kas ir burti, kas nav tieši ietverti apstrīdētajā zīmē. Turklāt apstrīdētās zīmes burti “K” un “r” ne tikai nav ietverti agrākajā preču zīmē, bet par to (vai visu latviešu alfabētā ietverto burtu) burtveidolu jeb fonta dizainu iebilduma iesniedzēji nav iesnieguši kādu darba vizuālo apliecinājumu.

“Radošās intelektuālās darbības produkti, kas nav ieguvuši materializētu formu, nav darbi. Piemēram, idejas, koncepcijas vai metodes netiek aizsargātas” (*skat. I. Paklone, A. Lielkalns, A. Sosnovska, K. Tola “Autortiesības”, Rīga, “Izdevniecība AGB”, 1997, 31. lpp.*). Arī no Autortiesību likuma izriet, ka darbiem ir jābūt jebkādā materializētā formā (likuma 3. panta pirmā daļa). Respektīvi, nav zināms, kā tieši mākslinieks Rītums Ivanovs atveidotu burtus “K” un “r”, līdz ar to nav iespējams arī

izvērtēt, vai apstrīdētās preču zīmes izpildījums nonāk pretrunā ar viena no iebilduma iesniedzēja autortiesībām.

Tādas iebilduma iesniedzēji nav atbilstoši pierādījuši iebilduma aktīvo pamatojumu, proti, ka pirms apstrīdētās preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) pieteikuma datuma ir iegūtas tiesības, kas ļauj apstrīdēt šo preču zīmes reģistrāciju.

13. Iebilduma iesniedzējs savu iebildumu ir pamatojis arī ar atsaukšanos uz LPZ 6. panta otro daļu, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja zīmes reģistrācijas pieteikums ir iesniegts ar acīmredzami negodprātīgu nolūku.

Lietas materiāli ataino lietas apstākļus tā, ka apstrīdētās zīmes īpašnieks, izveidojot apstrīdētās zīmes dizainu, ir iespaidojies no kādā tirdzniecības vietā redzēto iebilduma iesniedzēju uzlīmju ar uzrakstu "Latvietis" dizaina. Kaut arī salīdzināmo zīmju vizuālā identitāte ir ar augstu līdzības pakāpi un apstrīdētās zīmes īpašniekam pastāvēja iespēja grafiski atveidot attiecīgo vārdu krietni savādāk no redzēto uzlīmju dizaina, tomēr Apelācijas padomes ieskatā šie lietas apstākļi vairāk iezīmē to, ka apstrīdētās zīmes īpašnieks drīzāk saskatīja līdzīgu komercdarbības iespēju un veidu, kā stiprināt nacionālo piederību arī krievu tautības cilvēkiem. Līdz ar to Apelācijas padome uzskata, ka šajā lietā nevar pārliecinoši apgalvot, ka zīmes reģistrācijas pieteikums ir iesniegts ar acīmredzami negodprātīgu nolūku.

Tādējādi iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ 6. panta otrās daļas noteikumiem šajā lietā nav pietiekami pamatota.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā šā lēmuma aprakstošajā un motīvu daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 93. panta noteikumiem un pamatojoties uz 1999. gada 16. jūnija likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem (kas šajā lietā piemērojami saskaņā ar 2020. gada 6. februāra Preču zīmju likuma Pārejas noteikumu 2. punktu), **nolemj**:

1. apmierināt kā pamatotu Raivja STRUNCENA (Latvija) un Rituma IVANOVA (Latvija) iebildumu pret preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) reģistrāciju Latvijā, atzīstot minētās preču zīmes reģistrāciju par spēkā neesošu ar tās reģistrācijas dienu;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 100. pantā noteiktajā kārtībā izdarīt Preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes **Krievs** (fig.) (reģ. Nr. M 75 437) reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt šim lēmumam, var triju mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas (Paziņošanas likums, 5. līdz 9. pants) vērsties tiesā saistībā ar šo lēmumu atbilstoši Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 98. pantā un Civilprocesa likuma 30.³ nodaļā noteiktajai kārtībai.

Prasības pieteikums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas informēt par to Apelācijas padomi. Lietas ierosināšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums stājas spēkā Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā.

Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja: /personiskais paraksts/ I. Plūme-Popova

Lietas izskatīšanas sastāva locekļi: /personiskais paraksts/ J. Bērzs

/personiskais paraksts/ I. Bukina